

Roost (Ninove, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2017E100

Mei 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Clara Thys
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	6
2.3 Gemotiveerd advies	7
2.4 Conclusie	7
Deel 3: Bibliografie.....	8

FIGURENLIJST (2017E100)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart/ 1 (Bron: Geopunt)	5
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart / 2 (Bron: Geopunt)	5

TABELLENLIJST (2017E100)

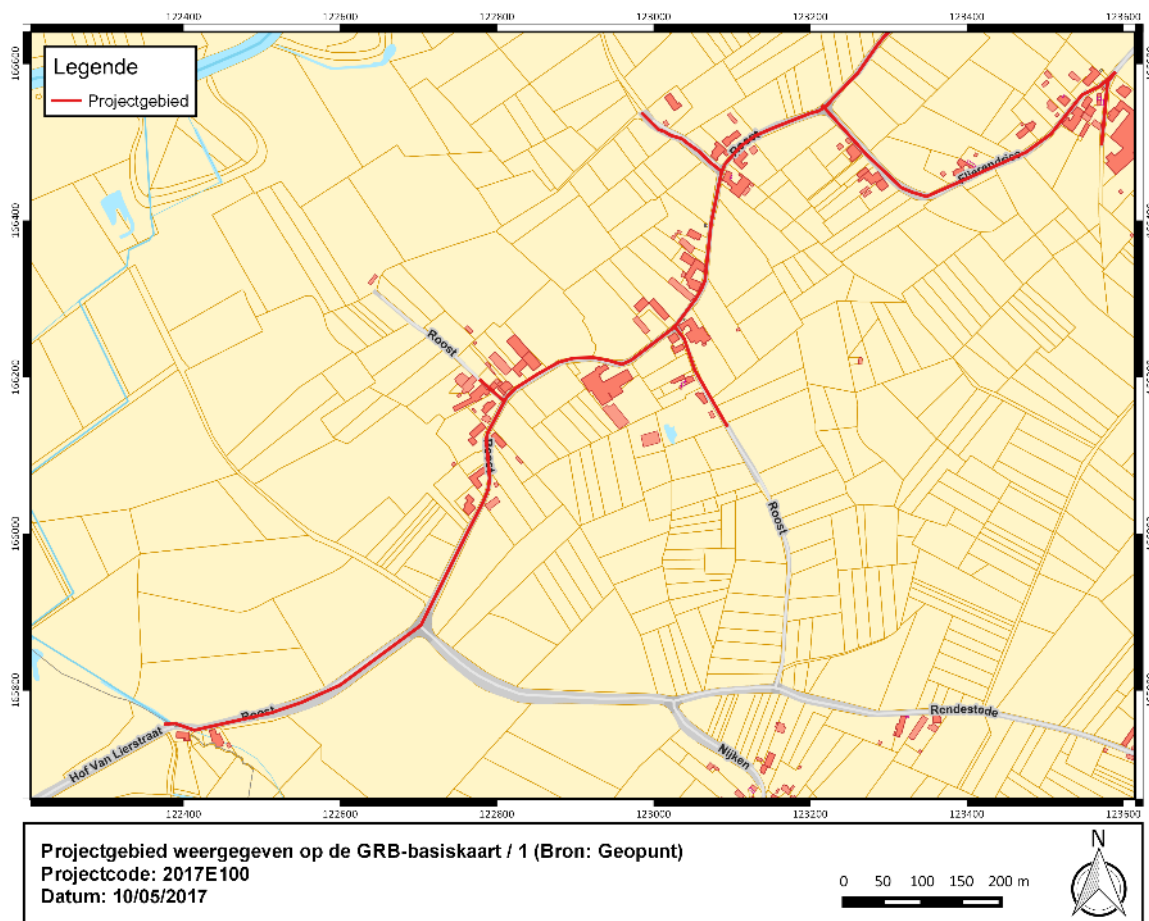
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

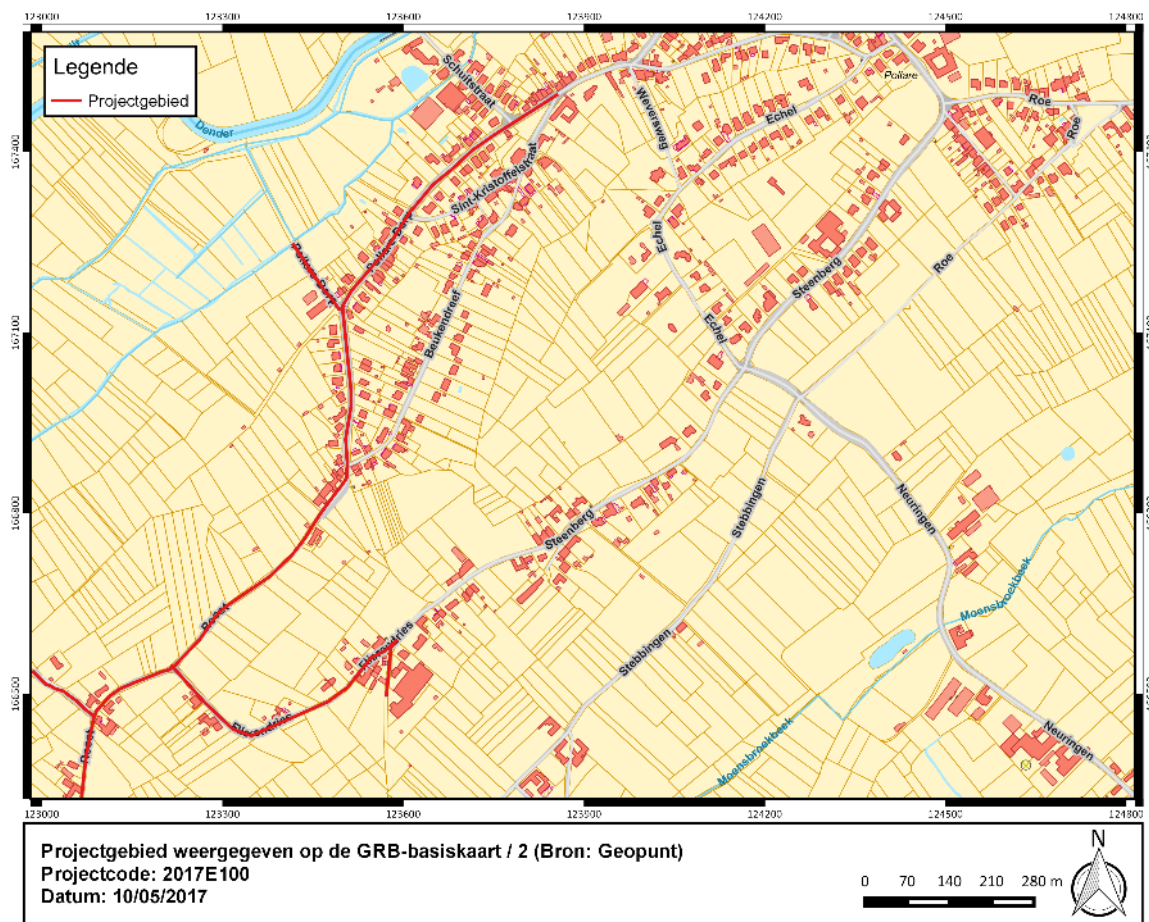
2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Aquafin NV Dijkstraat 8 B-2630 Aartselaar	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Ninove
	Deelgemeente	Pollare
	Postcode	9401
	Adres	Hof van Lierstraat – Roost – Flierendries – Pollare Dorp
	Toponiem	Roost
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 121926 Y _{min} = 165690 X _{max} = 124633 Y _{max} = 165750
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ninove, openbaar domein Figuur 1 en 2	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart/ 1 (Bron: Geopunt)

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart / 2 (Bron: Geopunt)

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de vernieuwing van bestaande wegenis en riolering ter hoogte van Roost te Ninove, provincie Oost-Vlaanderen. De werkzaamheden zullen in hoofdzaak plaatsvinden langsheen het tracé van Roost, maar ook van Flierendries en Pollare-Dorp. De werken bevinden zich integraal ter hoogte van bestaande wegenis en bestaande riolering. De werken vormen een potentiële bedreiging voor eventueel ondergronds erfgoed.

Landschappelijk gezien bevindt het projectgebied zich in de zandleem- en leemstreek. De Quartairgeologische kaart geeft een bodemopbouw weer van eolische afzetting (zandleem tot leem) van Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen en dezelfde eolische afzetting maar met een fluviatiele afzetting van het Weichseliaan als basis. Het projectgebied situeert zich op een flank van een heuvelrug net naast de alluviale vallei van de Dender. De hoogte van het plangebied varieert tussen ca. 20m en 60m TAW.

Cartografisch bronnenmateriaal geeft aan dat 75% van het tracé reeds op de Ferrariskaart bestaande wegenis volgt. Midden 19de eeuw, op de Atlas der Buurtwegen en Poppkaart, valt ook de resterende 25%, ter hoogte van Flierendries, samen met een wegenis. Orthofoto's tonen aan dat deze wegenis tot op heden nog steeds aanwezig is.

Het lijntracé interfereert nergens met een CAI indicator. Het aantal CAI indicatoren in de directe omgeving van het projectgebied is relatief schaars. Het betreft bovendien stuk voor stuk meldingen van toevalsvondsten of cartografische indicatoren van laat middeleeuwse sites met walgracht, hoeves of kapellen. Zo'n 300m ten westen van het meest zuidelijke uiteinde zou zich de vervallen motte van Denderwindeke situeren.¹

¹ De Decker S, 1997-1998: Vanuit de hoogte, Een vergelijkende studie van de inplanting van castrale mottes in de provincie Oost-Vlaanderen, onuitgegeven licentiaatsverhandeling

2.3 Gemotiveerd advies

Voor de vernieuwing van wegenis en riolering te Pollare in Ninove wordt geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen. De aard van de ingrepen in de bodem, in combinatie met de archeologische bureaustudie bieden voldoende argumenten om af te zien van verder onderzoek.

Voornaamste argument hiervoor vormt het gegeven dat de ingrepen gepland worden op de plaats van bestaande wegenis en infrastructuur. Voor de aanleg van deze wegverharding en oude rioleringen kan er van uitgegaan worden dat de bovenste laag van de moederbodem reeds geroerd is (er is doorgaans sprake van 60cm-Mv). Indien nog mobilia gerecupereerd worden is de kans zeer klein dat deze zich nog in hun context zullen bevinden. Het tracé doorkruist geen open veld, gezien de historisch rurale omgeving moeten grondvasten resten echter op deze locaties gezocht worden.

Een tweede argument om af te zien van verder onderzoek is het gegeven dat het lijntraject geen historische of archeologische indicator kruist.

Bijkomend onderzoek zal hier dus niet zinvol zijn. De kans op in-situ archeologische resten en een potentieel op kennisvermeerdering is hier eerder miniem. Indien relictten aangetroffen worden zullen zij geen meerwaarde vormen voor het archeologisch inzicht in de omgeving, maar eerder een vage indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden, buiten de oorspronkelijke context. De resultaten van verder onderzoek zouden met andere woorden nooit in verhouding staan tot de kosten die dit met zich zou meebrengen. Het is dan ook hoofdzakelijk op basis van deze kosten-baten analyse dat wordt afgezien van verder onderzoek.

Uiteraard dient hier wel gewezen te worden op de bestaande meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het vigerend onroerend erfgoeddecreet.

2.4 Conclusie

Aquafin NV plant de vernieuwing van de wegenis en riolering aan Pollare te Ninove. De werken vinden plaats ter hoogte van bestaande wegenis en infrastructuur. Naar alle waarschijnlijkheid is de ondergrond geroerd en is de kans op het aantreffen van een intact archeologisch niveau zeer klein. Er wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd, maar dient wel gewezen te worden op de vigerende meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het onroerend erfgoeddecreet.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geopunt

Geoportaal

BOGEMANS, F., (1996). Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 23 Mechelen, Vrije Universiteit Brussel.

VAN RANST, E. & SYS, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent